

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค12101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การแก้โจทย์ปัญหาการหาร
ที่เป็นการหารไม่ลงตัว

ครูผู้สอน ครูพีระพงษ์ เย็นทรวง
ครูเสาวลักษณ์ พันธมอญ

การแก้ไขภัยปัญหาการหา ที่เป็นการหาไม่ลงตัว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์โจทย์ปัญหาการหารที่ตัวตั้งไม่เกินสองหลัก ตัวหารมีหนึ่งหลักและผลหารมีหนึ่งหลัก
2. นักเรียนสามารถสื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์
3. นักเรียนสามารถให้เหตุผล

ทบทวน

หลักการแก้ไขโจทย์ปัญหา

สิ่งที่ควรพิจารณาในการแก้โจทย์ปัญหา

โจทย์ถามอะไร

โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

วางแผนแก้ปัญหา

ดำเนินการตามแผน

แล้วตรวจสอบคำตอบ

$$1) 17 \div 4 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$4 \times \square = 17$$

$$\text{จาก } 4 \times 4 = 16$$

$$\text{เหลือเศษ } 17 - 16 = 1$$

$$\text{ดังนั้น } 17 \div 4 \text{ ได้ } 4 \text{ เศษ } 1$$

สูตรคูณแม่ 4

$$4 \times 4 = 16$$

$$4 \times 5 = 20 \text{ (20 มากกว่า 17)}$$

ข้อสังเกต

$4 \times 4 = 16$ รวมกับเศษอีก 1 เป็น 17 ซึ่งได้เท่ากับตัวตั้ง

$$2) 34 \div 5 = \square$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$5 \times \square = 34$$

$$\text{จาก } 5 \times 6 = 30$$

$$\text{เหลือเศษ } 34 - 30 = 4$$

$$\text{ดังนั้น } 34 \div 5 \text{ ได้ } 6 \text{ เศษ } 4$$

สูตรคูณแม่ 5

$$5 \times 6 = 30$$

$$5 \times 7 = 35 \text{ (35 มากกว่า 34)}$$

ข้อสังเกต

$5 \times 6 = 30$ รวมกับเศษอีก 4 เป็น 34 ซึ่งได้เท่ากับตัวตั้ง

0

1

9

โจทย์ปัญหาการหาร

ที่ตัวตั้งไม่เกินสองหลัก ตัวหารมีหนึ่งหลัก

ผลหารมีหนึ่งหลัก และเศษ

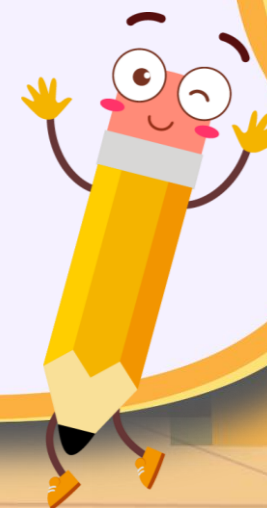
0

1

9

ภาณุมีดินสอ 19 แท่ง จัดใส่กล่อง
กล่องละ 6 แท่ง จัดดินสอได้กี่กล่อง
และเหลือดินสอกี่แท่ง

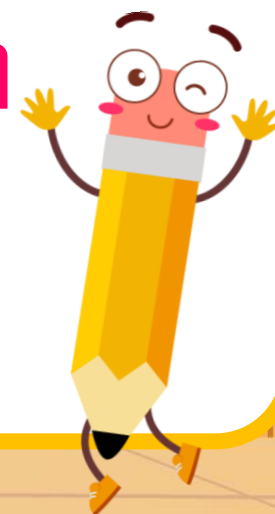
ภาษามือดินสอ 19 แห่ง จัดใส่กล่อง กล่องละ 6 แห่ง

จัดดินสอได้กี่กล่อง และเหลือดินสอกี่แห่ง

โจทย์ถามอะไร

จัดดินสอได้กี่กล่อง และเหลือดินสอกี่แห่ง

ภาษามีสินสอ 19 แห่ง จัดใส่กล่อง กล่องละ 6 แห่ง
จัดดินสอได้กี่กล่อง และเหลือดินสอกี่แห่ง

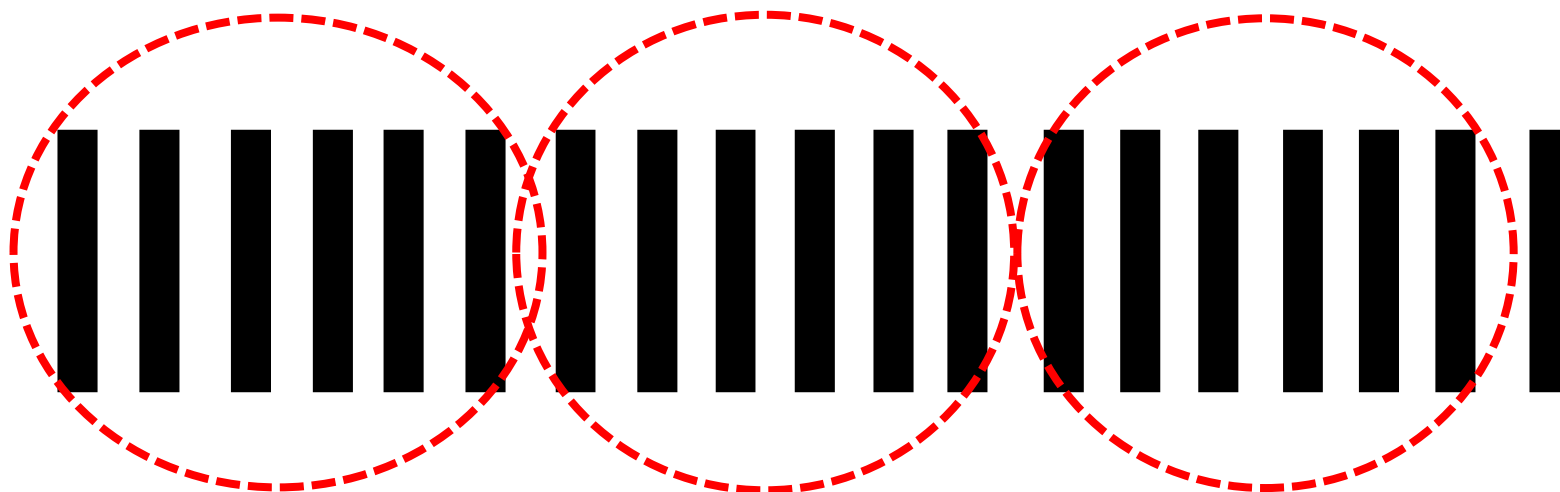

โจทย์บอกอะไร

ภาษามีสินสอ 19 แห่ง
จัดใส่กล่อง กล่องละ 6 แห่ง

เขียนรอยขีดแทนจำนวนดินสอ 19 แท่ง ดังนี้

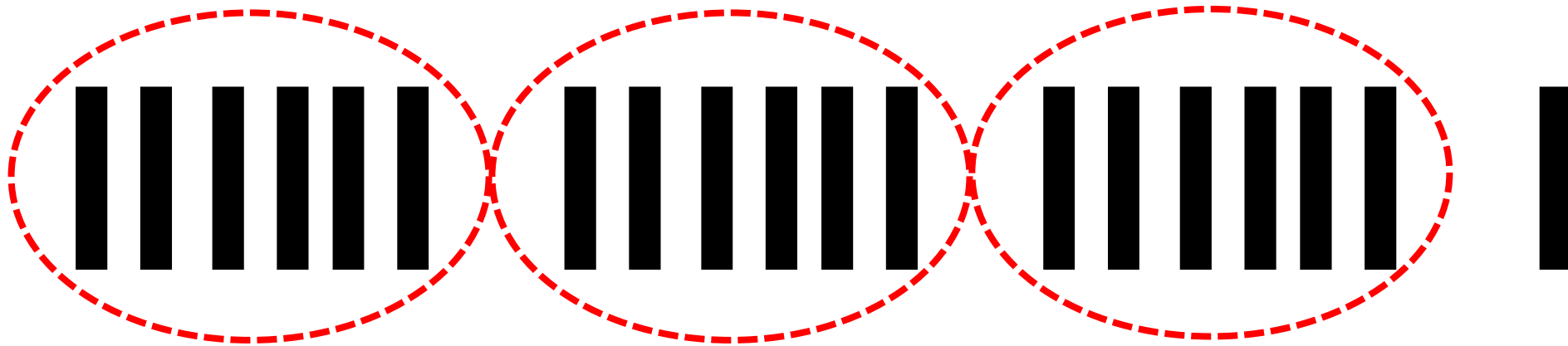

กล่องที่ 1

กล่องที่ 2

กล่องที่ 3

กล่องที่ 1

กล่องที่ 2

กล่องที่ 3

จัดดินสอได้กี่กล่อง เหลือดินสอกี่แท่ง

จัดดินสอกล่องละ 6 แท่ง ได้ 3 กล่อง และเหลือดินสออีก 1 แท่ง

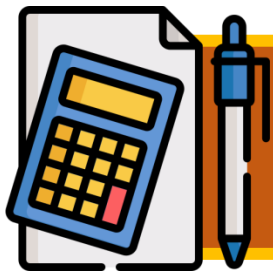
ภาณุมีดินสอ 19 แท่ง จัดใส่กล่อง กล่องละ 6 แท่ง
จัดดินสอได้กี่กล่อง และเหลือดินสอกี่แท่ง

มีวิธีหาคำตอบแบบอื่นอีกหรือไม่ อย่างไร

ใช้การหาร หรือ 19 หารด้วย 6

ภาณุมีดินสอ 19 แท่ง จัดใส่กล่อง กล่องละ 6 แท่ง
จัดดินสอได้กี่กล่อง และเหลือดินสอกี่แท่ง

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$19 \div 6 = \square$$

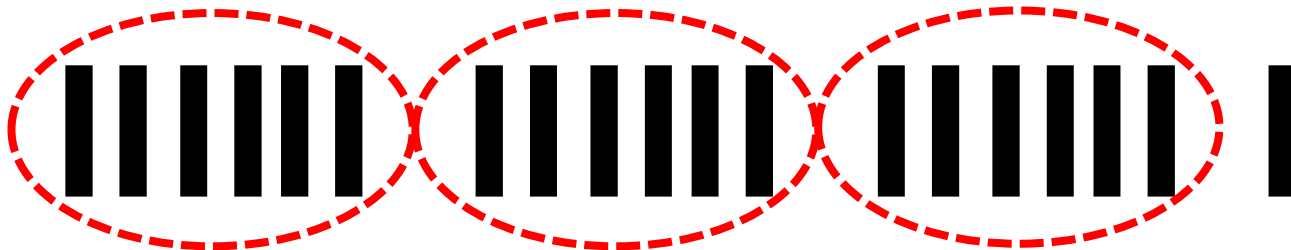

สรุปคำตอบได้ดังนี้

ภาณุมีดินสอ 19 แท่ง จัดใส่กล่อง กล่องละ 6 แท่ง

จัดดินสอได้กี่กล่อง และเหลือดินสอกี่แท่ง

กล่องที่ 1

กล่องที่ 2

กล่องที่ 3

ประโยคสัญลักษณ์ $19 \div 6 = \square$

$19 \div 6$ ได้ 3 เศษ 1

ตอบ ภาณุจัดดินสอได้ ๓ กล่อง และเหลือดินสอ ๑ แท่ง

3 เศษ 1 เป็นคำตอบที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

ถูกต้อง เพราะ ดินสอ 3 กล่อง กล่องละ 6 แท่ง

จะมีดินสอ $3 \times 6 = 18$ แท่ง และเหลือดินสออีก 1 แท่ง

จึงมีดินสอทั้งหมด $18 + 1 = 19$ แท่ง

ซึ่งสอดคล้องกับที่โจทย์กำหนด

0

1

9

ตั๋ยมี่คูกก็ 47 ชั้น จดัใส่ถุง 5 ถุง
ถุงละเท่า ๆ กัน แต่ละถุงมีคูกก็กัชั้น
และเหลือคูกก็กัชั้น

ตั๋อยมีคุกกี้ 47 ชิ้น จัดใส่ถุง 5 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน

แต่ละถุงมีคุกกี้กี่ชิ้น และเหลือคุกกี้กี่ชิ้น

โจทย์ถามอะไร

แต่ละถุงมีคุกกี้กี่ชิ้น และเหลือคุกกี้กี่ชิ้น

ตั๋อยมีคูกี้ 47 ชิ้น จัดใส่ถุง 5 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน
แต่ละถุงมีคูกี้กี่ชิ้น และเหลือคูกี้กี่ชิ้น

โจทย์บอกอะไร

ตั๋อยมีคูกี้ 47 ชิ้น จัดใส่ถุง 5 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน

ตั๋อยมีคูกี้ 47 ชิ้น จดัใส่ถุง 5 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน
แต่ละถุงมีคูกี้กี่ชิ้น และเหลือคูกี้กี่ชิ้น

หาคำตอบได้อย่างไร

ใช้การหาร หรือ 47 หารด้วย 5

ต๋อยมีคุกกี้ 47 ชิ้น จัดใส่ถุง 5 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน
แต่ละถุงมีคุกกี้กี่ชิ้น และเหลือคุกกี้กี่ชิ้น

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$47 \div 5 = \square$$

สรุปคำตอบได้ดังนี้

ต๋อยมีคูกี้ 47 ชิ้น จัดใส่ถุง 5 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน

แต่ละถุงมีคูกี้กี่ชิ้น และเหลือคูกี้กี่ชิ้น

ประโยคสัญลักษณ์ $47 \div 5 = \square$

$47 \div 5$ ได้ 9 เศษ 2

ตอบ แต่ละถุงมีคูกี้ ๙ ชิ้น และเหลือคูกี้ ๒ ชิ้น

ตั๋อยมีคูกี้ 47 ชิ้น จัดใส่ถุง 5 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน
แต่ละถุงมีคูกี้กี่ชิ้น และเหลือคูกี้กี่ชิ้น

9 เศษ 2 เป็นคำตอบที่ถูกต้องหรือไม่

ถูกต้อง เพราะ คูกี้ 5 ถุง ถุงละ 9 ชิ้น
จะมีคูกี้ $5 \times 9 = 45$ ชิ้น และรวมกับคูกี้ที่เหลืออีก 2 ชิ้น
รวมมีคูกี้ทั้งหมด $45 + 2 = 47$ ชิ้น
ซึ่งสอดคล้องกับที่โจทย์กำหนด

การแก้โจทย์ปัญหาควรมีขั้นตอนดังนี้

การแก้โจทย์ปัญหา
ทำได้โดยอ่านและทำความเข้าใจปัญหา
วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการตามแผน
หาคำตอบ และตรวจสอบคำตอบ

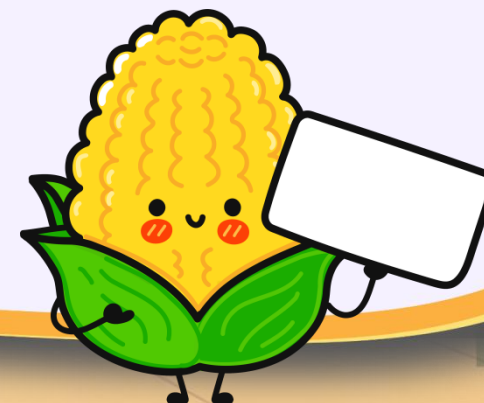
0

1

9

1) แม่ค้ามีข้าวโพด 53 ฝัก จัดเป็นมัด
มัดละ 6 ฝัก แม่ค้าจะจัดข้าวโพดได้ทั้งหมดกี่มัด
และเหลือข้าวโพดกี่ฝัก

1) แม่ค้ามีข้าวโพด 53 ฝัก จัดเป็นมัด มัดละ 6 ฝัก
แม่ค้าจะจัดข้าวโพดได้ทั้งหมดกี่มัด และเหลือข้าวโพดกี่ฝัก

ประโยคสัญลักษณ์ $53 \div 6 = \square$

$53 \div 6$ ได้ 8 เศษ 5

ตอบ แม่ค้าจะจัดข้าวโพดได้ทั้งหมด ๘ มัด และเหลือข้าวโพด ๕ ฝัก

2) หยก แก้ว พิม แบ่งตุ๊กตา 20 ตัว
คนละเท่า ๆ กัน จะได้ตุ๊กตาคคนละกี่ตัว
และเหลือตุ๊กตาก็ตัว

2) หยก แก้ว พิม แบ่งตุ๊กตา 20 ตัว คนละเท่า ๆ กัน
จะได้ตุ๊กตาคคนละกี่ตัว และเหลือตุ๊กตาก็ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ $20 \div 3 = \square$

$20 \div 3$ ได้ 6 เศษ 2

ตอบ จะได้ตุ๊กตาคคนละ ๖ ตัว และเหลือตุ๊กตา ๒ ตัว

แบบฝึกหัด 2.36

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. อ่านคำสั่งของแบบฝึกหัด 2.36
2. ทำแบบฝึกหัด 2.36
3. ตรวจสอบคำตอบ

คำชี้แจงกิจกรรมครู

1. แจกแบบฝึกหัด 2.36
2. อธิบายคำสั่งของแบบฝึกหัด 2.36
3. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

หมายเหตุ ๒ การคำนวณการอ่านรวม

★★

ผ.ย.ฉบับที่ ๒๖

แบบฝึกหัด 2.36

① เขียนประโยคสัญลักษณ์และหาคำตอบ

1) แม่ค้ามีดอกบัว 29 ดอก มัดเป็นกำ ก้ำละ 5 ดอก จะได้ดอกบัวกี่กำ และเหลือดอกบัวกี่ดอก

โจทย์ถาม จะได้ดอกบัวกี่กำ และเหลือดอกบัวกี่ดอก

โจทย์บอก แม่ค้ามีดอกบัว 29 ดอก มัดเป็นกำ ก้ำละ 5 ดอก

ประโยคสัญลักษณ์

.....

.....

ตอบ จะได้ดอกบัว ก้ำ และเหลือดอกบัว ดอก

2) ไช้เต็ม 34 ฟอง จัดใส่ถุง ถุงละ 4 ฟอง จะได้ไช้เต็มที่ถุง และเหลือไช้เต็มที่ฟอง

โจทย์ถาม จะได้ไช้เต็มที่ถุง และเหลือไช้เต็มที่ฟอง

โจทย์บอก ไช้เต็ม 34 ฟอง จัดใส่ถุง ถุงละ 4 ฟอง

ประโยคสัญลักษณ์

.....

.....

ตอบ จะได้ไช้เต็ม ถุง และเหลือไช้เต็ม ฟอง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

÷ × =

หน่วยที่ ๒ การจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ

★★ ฝึกฝน/H.๑๖

3) จิตราจัดกุหลาบ 60 ดอก ใส่แจกัน แจกกันละ 8 ดอก จะจัดกุหลาบได้กี่แจกัน และเหลือกุหลาบกี่ดอก

โจทย์ถาม จะจัดกุหลาบได้กี่แจกัน และเหลือกุหลาบกี่ดอก

โจทย์บอก จิตราจัดกุหลาบ 60 ดอก ใส่แจกัน แจกกันละ 8 ดอก

ประโยคสัญลักษณ์

.....

.....

.....

ตอบ

4) แก้วมี 23 ตัว จัดเป็น 3 แถว แถวละเท่า ๆ กัน จะได้แถวละกี่ตัว และเหลือแก้วอีกกี่ตัว

โจทย์ถาม จะได้แถวละกี่ตัว และเหลือแก้วอีกกี่ตัว

โจทย์บอก แก้วมี 23 ตัว จัดเป็น 3 แถว แถวละเท่า ๆ กัน

ประโยคสัญลักษณ์

.....

.....

.....

ตอบ

5) แม่มีไส้กรอก 25 ชิ้น ต้องการแบ่งให้ต๋อง นุ่น และหรั่ง แต่ละคนจะได้ไส้กรอกกี่ชิ้น และแม่เหลือไส้กรอกกี่ชิ้น

โจทย์ถาม แต่ละคนจะได้ไส้กรอกกี่ชิ้น และแม่เหลือไส้กรอกกี่ชิ้น

โจทย์บอก แม่มีไส้กรอก 25 ชิ้น ต้องการแบ่งให้ต๋อง นุ่น และหรั่ง

ประโยคสัญลักษณ์

.....

.....

.....

ตอบ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) อยู่ระหว่างการปรับปรุงเนื้อหาสาระ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการสองจำนวน

★★ ฝึกงาน/ฝึกสอน

๒ เขียนสิ่งที่โจทย์ถาม สิ่งที่โจทย์บอก เขียนประโยคสัญลักษณ์และหาคำตอบ

๑) ชนม์โดนัท 19 ชิ้น นำมาแจกเด็ก 9 คน คนละเท่า ๆ กัน แต่ละคนจะได้ขนมโดนัทกี่ชิ้น และเหลือขนมโดนัทกี่ชิ้น

โจทย์ถาม

โจทย์บอก

ประโยคสัญลักษณ์

.....

.....

ตอบ

๒) นักเรียน 36 คน แบ่งเป็นกลุ่มละเท่า ๆ กัน 7 กลุ่มจะแบ่งนักเรียนได้กลุ่มละกี่คน และเหลือนักเรียนกี่คน

โจทย์ถาม

โจทย์บอก

ประโยคสัญลักษณ์

.....

.....

ตอบ

๓) สมุดเล่มหนึ่งมี 40 แผ่น ถ้าใช้ไปวันละ 6 แผ่น จะใช้ได้มากที่สุดกี่วัน และเหลือกี่แผ่น

โจทย์ถาม

โจทย์บอก

ประโยคสัญลักษณ์

.....

.....

ตอบ

1

เขียนประโยคสัญลักษณ์และหาคำตอบ

1) แม่ค้ามีดอกบัว 29 ดอก มัดเป็นกำ กำละ 5 ดอก จะได้ดอกบัวกี่กำ และเหลือ
ดอกบัวกี่ดอก

โจทย์ถาม จะได้ดอกบัวกี่กำ และเหลือดอกบัวกี่ดอก

โจทย์บอก แม่ค้ามีดอกบัว 29 ดอก มัดเป็นกำ กำละ 5 ดอก

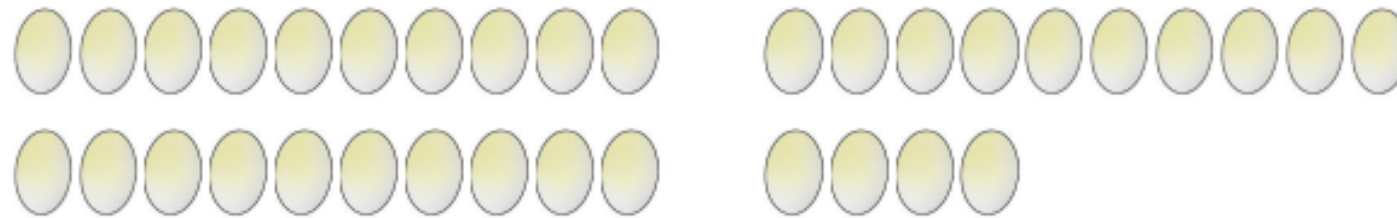
ประโยคสัญลักษณ์

.....
.....
.....

ตอบ จะได้ดอกบัว กำ และเหลือดอกบัว ดอก

2) ไข่เค็ม 34 ฟอง จัดใส่ถุง ถุงละ 4 ฟอง จะได้ไข่เค็มกี่ถุง และเหลือไข่เค็มกี่ฟอง
โจทย์ถาม จะได้ไข่เค็มกี่ถุง และเหลือไข่เค็มกี่ฟอง

โจทย์บอก ไข่เค็ม 34 ฟอง จัดใส่ถุง ถุงละ 4 ฟอง

ประโยคสัญลักษณ์

ตอบ จะได้ไข่เค็ม ถุง และเหลือไข่เค็ม ฟอง

3) จิตรাজัดกุหลาบ 60 ดอก ใส่แจกัน แจกันละ 8 ดอก จะจัดกุหลาบได้กี่แจกัน
และเหลือกุหลาบกี่ดอก

โจทย์ถาม จะจัดกุหลาบได้กี่แจกัน และเหลือกุหลาบกี่ดอก

โจทย์บอก จิตรাজัดกุหลาบ 60 ดอก ใส่แจกัน แจกันละ 8 ดอก

ประโยคสัญลักษณ์

ตอบ

4) แก้ว 23 ตัว จัดเป็น 3 แถว แถวละเท่า ๆ กัน จะได้แถวละกี่ตัว และเหลือ
แก้วกี่ตัว

โจทย์ถาม จะได้แถวละกี่ตัว และเหลือแก้วกี่ตัว

โจทย์บอก แก้ว 23 ตัว จัดเป็น 3 แถว แถวละเท่า ๆ กัน

ประโยคสัญลักษณ์

ตอบ

5) แม่มีไส้กรอก 25 ชิ้น ต้องการแบ่งให้ต๋อง นุ่น และผิง แต่ละคนจะได้ไส้กรอกกี่ชิ้น
และแม่เหลือไส้กรอกกี่ชิ้น

โจทย์ถาม แต่ละคนจะได้ไส้กรอกกี่ชิ้น และแม่เหลือไส้กรอกกี่ชิ้น

โจทย์บอก แม่มีไส้กรอก 25 ชิ้น ต้องการแบ่งให้ต๋อง นุ่น และผิง

ประโยคสัญลักษณ์

.....
.....
.....
.....

ตอบ

.....
.....

2

เขียนสิ่งที่โจทย์ถาม สิ่งที่โจทย์บอก เขียนประโยคสัญลักษณ์และหาคำตอบ

- 1) ขนมโดนัท 19 ชิ้น นำมาแจกเด็ก 9 คน คนละเท่า ๆ กัน แต่ละคน
จะได้ขนมโดนัทกี่ชิ้น และเหลือขนมโดนัทกี่ชิ้น

โจทย์ถาม

โจทย์บอก

ประโยคสัญลักษณ์

ตอบ

2) นักเรียน 36 คน แบ่งเป็นกลุ่มละเท่า ๆ กัน 7 กลุ่มจะแบ่งนักเรียน
ได้กลุ่มละกี่คน

โจทย์ถาม

โจทย์บอก

ประโยคสัญลักษณ์

ตอบ

3) สมุดเล่มหนึ่งมี 40 แผ่น ถ้าใช้ไปวันละ 6 แผ่น จะใช้ได้มากที่สุดกี่วัน
และเหลือกี่แผ่น

โจทย์ถาม

โจทย์บอก

ประโยคสัญลักษณ์

ตอบ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การแก้ไขภัยปัญหาการหารทั้งที่เป็นการหารลงตัว
และเป็นการหารไม่ลงตัว

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 2.37

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

